

Zásadní role „zdravého rozumu“ ve vědě

2 hlavní komponenty (předpoklady) zdravého rozumu:

- Racionální psychologie → většina chování je vysvětlitelná pomocí názorů a přání lidí
- Elementární realismus → obýváme všichni jeden svět a věci existují nezávisle na nás

zdravý rozum a věda mají řadu společného ale i rozdílného

Některé vědecké teorie přijdou s obrazem světa, který se liší od našeho = **Revizionistická teorie**

Teorie se známým obrazem světa = **Deskriptivní teorie**

Psychologie x Logika

obě zkoumají myšlení člověka (logika jen jeho část a zajímá se o správnost uvažování x psychologie o všechno myšlení a o to jakým způsobem uvažujeme)

Kvalitativní metody

ve vědě vznikly jako reakce na rozšíření KVn; dnes je třeba používat obě; nelze je jednoznačně definovat.

Pro KVI je důležitá intencionalita (zaměření); bere v úvahu perspektivu 1. osoby. Výzkumník je uvnitř situace a má těsný vztah se subjektem, tato situace je slabě strukturovaná a kontrolovaná. Umožňuje pochopit motivace subjektů.

Přehled KVI výzkumných metod (dle Hendla):

Případová studie (podrobný popis či rozbor několika málo příkladů), Etnografický způsob, Zakotvená teorie (metoda hledající teorii vysvětlující data), Fenomenologický výzkum, Biografický výzkum (průběh života jedince), Kritický a akční výzkum (cílem je změnit sociální realitu), Analýza dokumentů, Historický výzkum

Případová studie

Kdy je Případová studie vhodná → je-li neznámý objekt či jako doplněk KVn

Nevýhody – je obtížné zobecnit ta data

Výhody – můžeme zkoumat neznámý, jedinečný objekt

Snažíme se získat mnoho o málu → Dvě teorie – Stake [Stejk] a Yin [Jin]

Stake

Cílem výzkumu není popis reality ale její osvojení; sociální případy či objekty dobře spolupracují (jde o systém)

- jeho 3 typy případových studií

- 1) Intrinsitní - případy kdy nás zajímá pouze jeden případ sám o sobě, bez širších souvislostí
- 2) Instrumentální - obecnější fenomén (např. stres) → vyhledáváme případy a ty zkoumáme
- 3) Kolektivní - bereme v úvahu vícero instrumentálních přístupů

Yin

Zkoumá objekt s celým kontextem

- dělí ji na několik typu, dle cíle výzkumu

- 1) Exploratorní - cílem je prozkoumat neznámý objekt
- 2) Deskriptivní - už známý objekt → hledá se lepší popis než ten doposud
- 3) Explanatorní (vysvětlující) - snažíme se vysvětlit nějaký určitý jev
- 4) Evaluativní (hodnotící) - snažíme se to i zhodnotit

Etnografický přístup

Snaží se obecně popisovat nějakou společnost (či skupinu) a její kulturu

- lze ho charakterizovat:

- 1) dlouhodobý pobyt v terénu
- 2) pružná strategie (vžití do té kultury)
- 3) etnografický záznam

Zakotvená teorie

není to teorie ale podrobná strategie získávání a analýzy dat

východiskem je:

- 1) pragmatismus - že pravda je dána tím co funguje v praxi
- 2) darwinismus - boj o přežití, neustálá transformace reality

Fenomenologický výzkum

- hledá esenci (podstatu) nějaké věci

Několik druhů

- raná (realistická) fenomenologie – usiluje o vystihnout podstaty věci
- další fáze – nevěřili, že lze najít jednu podstatu pro všechny (že je to různé, např. dle kultury)

Fenomenologický rozhovor

- 1) výzkumník se snaží o pohodovou atmosféru
- 2) uzavorkuje (uzavře) svou představu o tom fenoménu
- 3) provádí několik rozhovorů, až do okamžiku kdy dochází k saturaci dat (z dalších rozhovorů už se nedozví nic nového)

Biografický výzkum

- výzkum života jedince (popř. skupiny osob či instituce)

Typické dílo → „Polský sedlák v Americe a Evropě“ (1918)

Druhy

- úplná biografie (od začátku do konce)
- epizodická (část života)
- komentovaná (hodnocení, život s širším kontextem)

Analýza dokumentů

- interpretace dokumentů (knihy, texty, video i audio...)

Hodnověrnost (kritéria) dokumentů

- typ (úřední dokument, novinová zpráva...)
- vnější znaky (jak kvalitně je zpracován, soulad formy a obsahu)
- vnitřní znaky (jak je srozumitelný, pravdivý)
- intencionalita (kdo a proč ho zhotovil)
- blízkost (té události, osobě)

- původ (odkud je, je-li doložen)

Historický výzkum

Různé přístupy

- kontextuální – v širším smyslu
- pragmatický – věcný popis
- psychologický – motivy té historie (proč k tomu došlo)
- ideové – jak se vyvíjely ideje

Akční a kritický „výzkum“

- chtějí ten fenomén zároveň ovlivnit

Počet shlédnutí: 74

From:

<https://www.hks.re/wiki/> - **Hospodářská a kulturní studia (HKS)**

Permanent link:

https://www.hks.re/wiki/3._4._5._prednaska_machalkova

Last update: **29/05/2024 19:35**

